

RESUMÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Funerální umění první třetiny 20. století v Čechách

2008 Vladislava Kuchtová

Má práce se snaží upozornit na kapitolu dějin umění, která je často opomíjená, je jí věnována menší pozornost, než dílům ostatní výtvarné produkce. Přitom v rámci tvorby soustředící se na poslední věci člověka vznikaly památky nepopsatelné kvality a krásy. Již v bakalářské práci jsem se zabývala funerálním uměním na přelomu 19. a 20. století. Můj zájem pokračuje a přenesla jsem ho do prvních tří dekad 20. století.

Chci upozornit na jedinečná díla předních umělců, kteří se v hojné míře sepulkrální produkci věnovali, stejně jako na ukázky průměrnějšího charakteru, abych tak uceleněji zmapovala dění v této oblasti daného období. Soustředím se na přední osobnosti architektonické a sochařské tvorby, jakými byli František Bílek, Jan Kotěra či Stanislav Sucharda a Jan Štursa.

Zároveň se věnuji autorům, kterým tak vysoká pozornost nikdy nebyla soustředěna, jako například Franta Úprka a Karel Opatrný, jejichž podíl na uměleckém odkazu na našich nekropolích není z daleka zanedbatelný. Dále se zabývám činností firem, které obchodovaly v oblasti masové komerční produkce funerálií, a jejichž aktivity se dají pomocí jejich výrobků dosledovat. Pokusila jsem se nastínit způsob, kterým se funerální produkce vyrovnávala z vývojem architektury a uměleckých trendů jako takových, jakými byly přední směry dané doby u nás: secese, kubismus a rondokubismus, a sledovat trendy, proměny uměleckého vyjádření či vkusu objednavatelů.

Má činnost spočívala především v práci v terénu. Opakovaně jsem navštívila vybrané pražské hřbitovy a pořídila poměrně rozsáhlou fotodokumentaci památek zde se nacházejících.

Osnovu práce jsem vymezila do několika základních okruhů, ve kterých jsem se zabývala obecně problematikou posledních věcí člověka a změnami v postoji společnosti k nim, stručnou charakteristikou jednotlivých pražských nekropolí, výtvarnými trendy v sepulkrální tvorbě, aktivitou vybraných autorů a symbolikou rostlin, zvířat a ostatních předmětů zdobících náhrobky.

Na základě pozorování jsem vypracovala vlastní typologii jednotlivých typů náhrobků a hrobek v rámci architektonických směrů i mimo ně.

Vzhledem k tomu, že téma je poměrně široké a není možné do práce zahrnout všechny aspekty do něho náležející a sním spojené, zabývala jsem se jen vybranými tématy, zástupci a ukázkami.

Protože k dané problematice není k dispozici příliš velký výběr literatury, čerpala jsem poznatky z celé škály ostatních zdrojů jako například monografií umělců či architektonických kompendií. Jako skvělý pomocník se mi osvědčily dvě vynikající publikace *Umění náhrobku v českých zemích let 1780-1830* od Romana Prahla, která mi poskytla poučení praktického rázu, a *Dějiny smrti II* od Phillpa Ariése, jež mě inspirovaly spíše ve filosofickém uchopení tématu.¹

Dotkla jsem se i historických souvislostí a stručného představení významných osobností, nad jejichž hroby byly vztyčovány památky, kterými jsem se zabývala.

Doufám, že moje skromná práce alespoň minimálně doplní mozaiku stavu badání, které se dosud problematice sepulkrálního umění věnovalo, a stane se zdrojem inspirace, jakým směrem je též možno se orientovat.

Má diplomová práce ještě nebyla obhájena.

Obhajoba proběhne v červnu nebo v září roku 2008.

¹ PRAHL Roman : *Umění náhrobku v českých zemích let 1780-1830*, Praha 2004.
ARIÉS Phillipe : *Dějiny smrti II*, Praha 2000.